

Internationaliseringsbeleid 2021-2024

Mei 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Missie en visie.....	3
3. Uitgangspunten en doelen.....	4
4. Beleidslijnen.....	4
4.1 Groningen in Europa.....	4
4.2 Relatiemanagement.....	5
4.3 Economische samenwerking.....	5
4.4 Welkomstbeleid.....	6
5. Randvoorwaarden.....	7
5.1 Financiën & personele inzet.....	7
5.2 Beleidshorizon.....	7

1. Inleiding

De raad heeft in 2017 de nota 'Herijking Internationaliseringsbeleid Groningen 2017 – 2020' vastgesteld. Hierbij is afgesproken deze eind 2020 tegen het licht te houden. In de bijlage vindt u een terugblik op deze beleidsperiode. Het college heeft vastgesteld dat de inhoudelijke lijnen uit het beleidskader 2017-2020 nog steeds actueel zijn. Het internationaliseringsbeleid voor 2021-2024 bouwt dan ook sterk voort op het voorgaande beleidskader. In het beleidsdocument dat voor u ligt, beschrijven we waarom we internationaliseringsbeleid nodig hebben en wat we willen bereiken.

In het internationaliseringsbeleid voor 2021-2024 worden de vier beleidslijnen uit de voorgaande beleidsperiode grotendeels voortgezet, met een aantal inhoudelijke accentverschuivingen gebaseerd op nieuwe ontwikkelingen en verscherpte doelstellingen. Het centrale uitgangspunt is dat internationalisering wordt ingezet als middel om gemeentelijke doelen te behalen. De beleidslijnen zijn aangescherpt om zo goed mogelijk in te spelen op dit uitgangspunt. Aansluitend zijn een aantal inhoudelijke thema's geïdentificeerd waarop wij onze internationale inspanningen zullen toespitsen. Deze thema's sluiten goed aan bij de doelstellingen van een 'gezond, groen, gelukkig Groningen'.

Wij gaan ons de komende jaren met nog meer aandacht richten op samenwerkingen binnen Europa. In Europees verband zijn er veel kansen voor projectverwerving, profilering en beleidsbeïnvloeding binnen thema's die voor Groningen van groot belang zijn. Ook onze verdere internationale relaties en economische samenwerkingen zullen in het teken staan van de inhoudelijke doelen. Daarnaast zullen we blijven werken aan een optimale infrastructuur voor internationaal talent in Groningen. Het welkomstbeleid zal dan ook een belangrijk onderdeel van het internationaliseringsbeleid blijven.

2. Missie en visie

Missie

Internationale samenwerking benutten wij als katalysator en versneller in het behalen van gemeentelijke doelstellingen. We zetten in op profilering van Groningen als regio waar gewerkt wordt aan oplossingen die er internationaal toe doen en we ondersteunen de verdere ontwikkeling van Groningen als stad van betekenis op het gebied van vooruitstrevende kennis en innovaties, in samenspel met kennisinstellingen en bedrijfsleven.

Visie

Groningen is een gemeente waar kennis en talent essentiële bouwstenen zijn voor onze economie en ons vestigingsklimaat. Binnen een wereld waar verdere internationalisering een gegeven is, neemt Groningen een sterke positie in als internationale kennisstad. Groningen is en blijft op het internationale speelveld een trotse en zelfbewuste voorloper op innovatieve maatschappelijke thema's binnen het kader van 'gezond, groen, gelukkig Groningen'.

3. Uitgangspunten en doelen

Het voornaamste uitgangspunt is dat internationalisering geen doel op zich is; wij zetten het in als middel om onze gemeentelijke doelen te bereiken en te versterken.

Bij de positie van Groningen als internationale koploper en kennisstad hoort ook dat wij internationaal talent blijven aantrekken en behouden.

Inhoudelijke doelen

Er zijn een aantal thema's geïdentificeerd waarbij internationale samenwerking van extra meerwaarde kan zijn voor Groningen, en waar we ook al internationaal bekendheid op hebben ontwikkeld. Voor deze focuspunten bewegen wij ons bijvoorbeeld in bijpassende internationale netwerken, profileren wij ons, ontvangen we delegaties en organiseren we actief internationale activiteiten. Wij streven er de komende jaren dan ook naar om een internationale koploper en inspirerend voorbeeld te zijn in de ontwikkeling van de volgende thema's:

- De groene transitie; zoals energietransitie en energie als motor voor wijkvernieuwing, waterstof als nieuwe energiedrager, klimaatadaptatie en circulaire economie.
- Leefkwaliteit; zoals Groningen gezond en duurzaam voor iedereen, en duurzame mobiliteit voor een betere leefkwaliteit.
- De digitale transitie

Deze thema's sluiten ook goed aan bij een aanzienlijk aantal van de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. Waar relevant zullen wij onze internationale werkzaamheden dan ook koppelen aan SDG's. Deze worden al door diverse internationale partijen gebruikt en kunnen zo zorgen voor een gemeenschappelijke 'taal' in internationale samenwerking.

Uiteraard zijn bovenstaande beschreven thema's niet de enige inhoudelijke doelen waar internationalisering aan kan bijdragen. Uit het oogpunt van capaciteit en kwaliteit willen we hier echter op focussen met actieve inzet. Op andere thema's kunnen we bijschakelen indien (door internationale partners) gevraagd en mogelijk.

4. Beleidslijnen

4.1 Groningen in Europa

Op een groot aantal thema's komen de doelen van het gemeentebestuur en de Europese Unie overeen. Sommige overeenkomsten in de ambities en doelen zijn zo groot dat er goede en concrete mogelijkheden zijn tot innovatieve Europese projectontwikkeling, waarvoor de Europese Commissie ook middelen ter beschikking kan stellen. Innovatieve doelen kunnen op deze manier beter, sneller, of handiger worden behaald.

Vanaf 2015 werken wij via ons eigen EU office 'Cities Northern Netherlands' al aan projectverwerving vanuit Brussel. In dit EU office zijn projectverwerwers gestationeerd die werken aan Europese projectontwikkeling, het onderhouden van netwerken en relaties en de profilering van de NG4 als interessante en innovatieve samenwerkingspartners. We zijn sinds een aantal jaren succesvol in Europese projecten. Vanaf 2014 - 2020 heeft de gemeente deelgenomen in 14 Europese projecten, goed voor een totale Europese bijdrage van ruim €11.000.000 ¹. Om deze succesvolle lijn door te kunnen zetten, is het wel nodig scherpe en duidelijke keuzes te maken voor onze inzet. Onze focuspunten voor Europese samenwerking zijn nader uitgewerkt in de Europastrategie (in 2019 door college vastgesteld) en komen

¹ ERAC rapportage 2020

overeen met de hoofdthema's van dit beleidskader. Zie ter informatie ook de (Engelstalige) publieksversie van de Europastrategie in de bijlage.

Europese projectontwikkeling doen we daar waar mogelijk samen met onze partners, zoals de kennisinstellingen en het bedrijfsleven in bepaalde (kennisintensieve) sectoren. Bij voorkeur betrekken we ook bewoners via participatieve werkvormen. We gebruiken onze contacten en bestaande netwerken voor beleidsbeïnvloeding en voor projectontwikkeling. Extra aandacht is ook nodig voor de afstemming van de thema's, profilering en beleidsbeïnvloeding via de nationale overheid en de andere grote steden in Nederland; dus voor de route Den Haag-Brussel en Brussel-Den Haag. Europa kan dan soms de rol van 'Breekijzer' vervullen in Den Haag.

Samenvattend gaan wij de komende jaren sterk inzetten op Europese projectontwikkeling, profilering en beleidsbeïnvloeding.

4.2 Relatiemanagement

Ons internationale relatiemanagement en het onderhoud van onze diplomatieke betrekkingen is een belangrijk middel om bij te dragen aan onze inhoudelijke doelen. Hierbij is speciale aandacht voor onze banden met de Noord-Duitse steden Oldenburg, Bremen en Hamburg. Wij koesteren de jarenlange intensieve en succesvolle relaties met deze steden en blijven ons inzetten om het goede nabuurschap in stand te houden.

In een bredere internationale context zullen wij ons ook inzetten om een goede gastheer evenals een betrouwbare partner te zijn in internationale relaties. Binnen internationale relaties stimuleren wij kennisuitwisseling en maken wij zo goed mogelijk gebruik van de innoverende kracht van grensoverschrijdende samenwerking.

Verder zullen wij op pragmatische wijze omgaan met onze bestaande banden met Chinese partnersteden Tianjin en Xi'an, met oog voor de mensenrechtensituatie in China. We volgen hierbij zo veel mogelijk de richtlijnen vanuit de nationale overheid. Daarnaast heeft de raad besloten om de stedenbanden met San Carlos en Moermansk, waarin de waardevolle banden tussen bevolkingen voorop staan, op gelijke voet voort te zetten.

Kortom, wij zullen ons er ook de komende jaren op blijven richten om een goede en betrouwbare partner te zijn binnen zowel bestaande als nieuwe diplomatieke relaties, met name met Noord-Duitse steden. Onze bestaande banden met Chinese partnersteden zullen we op pragmatische wijze benaderen.

4.3 Economische samenwerking

Ook economische samenwerking draagt bij aan het versterken van onze positie als internationale kennisstad. De bestaande samenwerking met Duitsland is een belangrijk onderdeel van ons internationale economische beleid. Met de steden Oldenburg, Bremen en Hamburg delen we gezamenlijke uitdagingen en wisselen we kennis uit over mogelijke oplossingen. We bouwen aan een hechte relatie met overheden, kennisinstellingen en ondernemers om tot gezamenlijke oplossingen te kunnen komen, soms via gezamenlijke (Europese) projecten. We openen, waar mogelijk en waar nodig, deuren voor ondernemers om met elkaar zaken te kunnen doen of projecten op te zetten. Speciale aandacht hebben we voor ons gezamenlijke belang voor goede grensoverschrijdende (rail)infrastructuur.

Daarnaast zullen wij ons erop richten om relaties te ontwikkelen en onderhouden met andere Europese steden. Dit doen wij met het oog op toekomstige (trein)verbindingen, maar ook omtrent (project)samenwerking op het gebied van de inhoudelijke thema's. Nauwere samenwerking met een aantal Scandinavische steden is binnen dit kader interessant en nuttig voor Groningen. Naast Europese partners kijken we ook breder in de wereld naar voor ons nuttige relaties en kansen tot samenwerking op de inhoudelijke thema's, in samenspel met kennisinstellingen en het bedrijfsleven.

De komende jaren gaan we de economische samenwerking met Noord-Duitse partnersteden dus verder ontwikkelen. Daarnaast zullen we partnerschappen met andere Europese steden bewerkstelligen gericht op samenwerking binnen de vastgestelde hoofdthema's. Ook buiten Europa zullen we inspelen op samenwerkingskansen die van nut zijn voor het behalen van gemeentelijke doelstellingen.

4.4 Welkomstbeleid

Sinds 2017 voeren we, samen met de partners van het Akkoord van Groningen en de partners van het IWCN, het welkomstbeleid uit. Ons welkomstbeleid is gericht op het verlagen van drempels voor internationale talenten die zich hier willen vestigen, tijdelijk of permanent. Het aantrekken en behouden van internationaal talent is van essentieel belang voor Groningen als innovatieve kennisstad. Het zal dan ook noodzakelijk zijn om hierin te blijven investeren. Hierbij zijn aantrekkelijke en betaalbare huisvesting en internationaal onderwijs voor internationale kinderen belangrijke aandachtspunten. Het International Welcome Centre North (IWCN) heeft inmiddels een duidelijke plaats in onze regionale economische infrastructuur.

Het (Engelstalige) welkomstbeleid, zoals dat onder de vlag van het Akkoord wordt uitgevoerd, kent een viertal pijlers:

Housing	Verbeterde beschikbaarheid en communicatie rondom huisvesting voor <i>internationals</i> . Naast een website van de Akkoord-partners en woningcorporaties zijn er inmiddels ook commerciële bedrijven die zich actief op huisvesting voor internationals richten.
Work	Toegang krijgen tot de Nederlandse arbeidsmarkt kan lastig zijn voor internationals. Met het project ' <i>Make it in the North</i> ' wordt gewerkt aan het openen van de arbeidsmarkt voor <i>internationals</i> , met een Engelstalige vacaturesite, events en voorlichting aan werkgevers.
Opening up the city	Mogelijkheden voor <i>internationals</i> creëren; helpen in contact komen met andere inwoners, het verschaffen van informatie over cultuur, sport, zorg en andere zaken. Zowel Connect International (partner in het IWCN) als City Central doen hier veel en goed werk. Here and Now in Groningen is uitgegroeid tot een zeer succesvol cultureel platform.
Communication	Er is een nieuwe Engelstalige portal (www.groningen.nl) met informatie voor mensen die willen wonen, werken of recreëren in Groningen. Steeds meer informatie van de overheid, maar ook van private partijen, is in het Engels beschikbaar.

Binnen deze vier pijlers is de afgelopen jaren veel vooruitgang geboekt, maar doorlopende aandacht voor deze zaken zal ook de komende jaren noodzakelijk blijven om deze succesvolle lijn voort te kunnen zetten. Wij zullen ons hier de komende jaren dan ook voor blijven inzetten.

Samenvattend richten wij ons er de komende jaren op om het succes van het welkomstbeleid door te blijven zetten middels doorlopende aandacht voor de vier pijlers van dit beleid. Extra aandacht voor internationaal onderwijs voor internationale kinderen is hierbij ook van belang.

5. Randvoorwaarden

5.1 Financiën & personele inzet

Ten opzichte van het voorgaande kader blijven de financiën gelijk, dat wil zeggen:

Werkbudget internationalisering	€ 40.000
Werkbudget partnersteden	€ 20.000
Subsidiebudget stedenbanden & mondiale bewustwording	€ 130.000
Economie budget - IWCN	€ 100.000
Economie budget – EU Office Cities Northern Netherlands	€ 75.000
Economie budget – Inzet relatie Chinese steden	€ 10.000
Totaal	€375.000

N.B.: Het Welkomstbeleid wordt gefinancierd vanuit het Akkoord van Groningen, hierover maken de Akkoord-partners jaarlijks afspraken.

Naast het hierboven opgenoemde budget, bestaat de personele inzet binnen Internationale Zaken uit circa 4 FTE binnen de reguliere concernformatie.

5.2 Beleidshorizon

In principe zal de gangbare beleidstermijn van 4 jaar aangehouden worden. Waar nodig kunnen aanvullingen of aanpassingen gedaan worden aan de invulling van het beleidskader, door onder andere nieuwe ontwikkelingen in Europees beleid of andere belangrijke geopolitieke verschuivingen.

Bijlage: Terugblik internationaliseringsbeleid 2017-2020

Bijlage: Publiekssamenvatting Europastrategie (Engels)